

Kanoet: metamorfose op topniveau

Trekvogels verbinden ons land met een groot deel van de rest van de wereld. Kanoetstrandlopers zijn wonderbaarlijke kleine steltlopers (25 cm van kop tot kont), die elk jaar enorme afstanden afleggen over de aardbol.

Door Caroline van der Mark, ARK Natuurontwikkeling

Ze reizen tussen broedgebieden ver en koud in het noorden, de toendra's van Siberië en Groenland, naar plekken waar ze hun voedsel vergaren, zoals voor de kust van West Afrika. Het voedselrijke getijdengebied van onze delta en de Waddenzee is een belangrijke schakel in deze vogeltrek. In de broedgebieden eten kanoeten insecten en spinners die ze vangen op de toendra. In de winter, wanneer kanoeten zich zuidelijker ophouden, eten ze zich vol met kleine schelpdieren, zoals nonnetjes of kokkels. Ze eten de schelpdieren met schelp en al. De maag is zo groot en gespierd dat de schelp letterlijk gekraakt wordt, het schelpgruis poept de kanoet weer uit. De maag van drie tot vijftien gram is in verhouding tot de vogel, die honderdveertig gram weegt, best zwaar.

Voor de duizenden kilometers lange trektocht laat de kanoet z'n maag sterk krimpen, want tijdens deze lange trektochten eten de vogels helemaal niets. Ook overtollige ballast van darm en lever worden voor een belangrijk deel afgebroken, die zijn niet meer nodig tijdens

IN DE WINTER ETEN KANOETEN ZICH VOL MET KLEINE SCHELPDIEREN

het vliegen. Hij krijgt bij deze prestatie dan wel grotere vliegspieren en een sterker hart! Bij aankomst op de plaats van bestemming, wordt de zaak gewoon weer omgebouwd.

Gevoelige eter

Ook het vinden van voedsel door kanoeten is opmerkelijk. De snavelpunt van de kanoet is extreem gevoelig. De kanoet kan ermee 'peilen' waar schelpdieren zitten. Onderzoekers ontdekten dat in kanoetsnavels heel veel druklichaampjes zitten, zoals wij die ook in onze vingertoppen hebben, maar dan veel minder gevoelig. Tijdens het prikken in het zand drukt een kanoet met zijn snavel water weg dat tussen de zandkorrels zit. Dat geeft een bepaalde druk. Maar als er iets in het zand zit, een hard object, dan is dat voelbaar als een

Voor de duizenden kilometers lange trektocht laat de kanoet z'n maag sterk krimpen. Hij krijgt bij deze prestatie dan wel grotere vliegspieren en een sterker hart.

Foto: Dick Daniels

verandering van het drukveld. Door de grote gevoeligheid van de snavelpunt voor drukverschillen kan de kanoet harde schelpdieren opsporen in een natte, zachte bodem.

Schelpdieren

Zachte bodems vol met schelpdieren zijn een le-

vensvoorwaarde voor de kanoet strandloper. Deze komen van nature voor in estuaria en delta's, die bekend staan om hun natuurlijke rijkdom en waar de bijzondere kanoetstrandloper dus ook aan bijdraagt.

Kijk voor meer informatie op www.ark.eu

De Delta, Wilder dan je denkt

De 10-delige reeks 'De Delta, Wilder dan je denkt' toont de spectaculaire natuur van de Zuid-Hollandse eilanden. Het Wereld Natuur Fonds en ARK Natuurontwikkeling zetten zich in voor een nog natuurlijker, klimaatbestendige en economisch vitale delta. De Nederlandse delta is een voorbeeld voor delta's wereldwijd vanwege onze oplossingen voor veiligheid en natuurherstel.